

Gäller för: Transplantationscentrum

Giltig från: 2025-10-01

Innehållsansvar: Jesper Magnusson, (jesma10), Universitetssjukhusöverläkare

Giltig till: 2027-09-03

Godkänd av: Niclas Kvarnström, (nickv1), Verksamhetschef

PEP (Positive Expiratory Pressure)

Indikation

- Lågt FRC(functional residual capacity) och därigenom luftvägs-avstängning.
- Högt FRC med svårigheter att andas både in och ut.
- Bronkkonstriktion.
- Sekret som inte lossnar vid huffing
- Diafragmaträning.

Syfte

- Öka FRC vilket sker genom att det intrabronkiella trycket ökas. Där igenom motverkas bronkkonstriktion och den kollaterala ventilationen förbättras.
- Stärka och stimulera andningsmuskulatur.

Förberedelser

PEP-Munstycke

- På munstycket monteras ett ventilhus.
- På det blå(el grönt) benet (märkt med ”in”) sätts ett inandningsmotstånd.
- På det gråa benet (märkt med ”out”) sätts ett utandningsmotstånd.
- För en korrekt inställning behövs en manometer vilken monteras mellan munstycke och ventil. Utprovas av sjukgymnast.
- Om man kombinerar motstånd både på in och utandning kallas detta för
- NIPEP = Negative Inspiratory Positive Expiratory Pressure eller
- IRPEP = Inspiratory Resistance Positive Expiratory Pressure.

PEP/RMT-masken

- Masken består av en genomskinlig plast med latexkrage, som är **justerbar** med en luftspruta.
- På masken sätts ett ventilhus med **två en-vägsventiler** där olika motstånd
- (1,5-5,0mm) kan appliceras.
- Ventilhuset **monteras** med den genomskinliga delen mot masken.
- För montering av en-vägsventiler på ventilhus se PEP-munstycket.

Användning

Masken skall **hållas tätt** över näsa och mun. **Inandningen** bör vara djup som det är möjligt och långsam, **utandningen** bör vara aktiv och lätt forcerad.

- **Hjärtransplanterade** patient ska i regel andningsträna varje vaken timme på dagtid med 3x10 andetag, följd av huffing och/eller hosta.
- **Lungtransplanterad** patient ska i regel andningsträna varje vaken timme på dagtid med 3x10 andetag, följd av huffing och/eller hosta.
- **Levertransplanterad** patient ska i regel andningsträna varannan timme dagtid se särskilt schema. Behöver oftast hjälp med att hålla masken.
- **Njurtransplanterad** patient har endast PEP v.b. (använder istället Respiflo/Triflo)

SKÖTSEL/OMVÅRDNAD

PEP-mask

Se Rutin Rengöring av andningsmasker, transplanterad patient.

PEP-munstycke

Se Rutin Rengöring av andningsmasker, transplanterad patient.

KONTRAINDIKATION

Odränerad pneumothorax.

Källa:

Tidigare rutin avd 21 SU/S

Vårdhygien, Lotta Helgius, hygiensjuksköterska, SU/S

Sjukgymnaster, Transplantationscentrum, SU/S

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Transplantationscentrum

Innehållsansvar: Jesper Magnusson, (jesma10),
Universitetssjukhusöverläkare

Godkänd av: Niclas Kvarnström, (nickv1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-187

Version: 7.0

Giltig från: 2025-10-01

Giltig till: 2027-09-03